

Tvistemål

SVERIGES DOMSTOLAR

Tvistemål

Tvistemål

Om två parter inte kommer överens uppstår en tvist. Om parterna inte kan lösa tvisten själva, kan tingsrätten pröva den. Rättegången i tvistemål är uppdelad på förberedelse och huvudförhandling.

Under förberedelsen reder tingsrätten ut vad tvisten handlar om och hur parterna ställer sig till det som åberopas. För att detta ska gå snabbt och smidigt kan domstolen samråda med parterna om hur målet ska handläggas och göra upp en tidsplan.

Förberedelsen brukar börja med att motparten inom viss tid måste svara skriftligt på det som sökanden yrkat i sin stämningsansökan.

Motparten ska ange om han eller hon medger eller nekar till sökandens yrkande. Om motparten nekar måste han eller hon ange varför, och vilka bevis han eller hon vill stödja sig på. Om motparten anser att det finns något hinder för rättegången ska detta anges.

Sammanträde inför domare

När svaret har kommit in till rätten blir parterna kallade till ett sammanträde inför en domare. Ibland kan målet avgöras redan här. Under domarens ledning får parterna bemöta varandras påståenden så att deras ståndpunkter blir tydliga. Även behovet av bevis går igenom. Sammanträdet kan hållas per telefon om parterna vill det, och det är lämpligt.

Förberedelsen ska om möjligt avslutas vid det första sammanträdet. Om det inte går fortsätter förberedelsen genom skriftväxling eller vid ett nytt sammanträde.

Ibland kan domstolen avgöra tvistemål på handlingarna, det vill säga enbart genom att titta på skriftliga bevis och andra handlingar. Innan ett mål avgörs på handlingarna får parterna tillfälle att slutföra sin talan.

Om målet inte avgjorts enbart på handlingarna kallar tingsrätten parterna, vittnen och andra som ska höras till ett sammanträde som kallas huvudförhandling.

Så här kan en rättegång i tvistemål gå till:

Målet ropas på och alla går in i rättssalen. Ordföranden kontrollerar att alla som kallats har kommit. Om någon saknas kan förhandlingen behöva ställas in och istället hållas vid ett senare tillfälle. För att vittnena inte ska påverkas av det som sägs får de sedan vänta utanför tills att det är deras tur att höras.

Ordföranden lämnar ordet till den som har begärt att tingsrätten ska avgöra tvisten, som får beskriva vad han eller hon begär. Sedan får motparten tala om vilka ändringar han eller hon går med på respektive motsätter sig.

Parterna får därefter berätta om bakgrunden till tvisten, ange de fakta som de stödjer sig på samt gå igenom skriftliga bevis. Om de har åberopat förhör med sig själva hörs de och sedan kallas vittnena in för att höras.

När alla bevis lagts fram får parterna slutföra sin talan. De beskriver då vad de anser vara bevisat och hur de anser att domstolen bör döma.

Den part som förlorar ett

tvistemål ska i de flesta fall betala motpartens rättegångskostnader. I mål som rör högst ett halvt basbelopp är möjligheterna att få ersättning dock begränsade. I mål som rör familjen får normalt vardera parten själv stå för sina kostnader. En part som vill få ersättning för sina rättegångskostnader måste begära det särskilt innan huvudförhandlingen avslutas.

Efter förhandlingen diskuterar domarna målet och bestämmer hur de ska döma. Varje domare har en röst. Oftast meddelas domen vid ett senare tillfälle, vid vilket tidpunkt ger ordföranden besked om.

Om motparten inte svarar?

Om motparten inte kommit in med skriftligt svar i mål som rör t.ex. tvist om skulder, innehåll i avtal, hyra och skadestånd (s.k. förmögenhetsrättsliga mål), kan tingsrätten besluta om tredsdom. Det betyder oftast att den som inte svarar förlorar målet. Samma sak gäller om en sökande inte vill medverka i processen och om någon av parterna inte kommer till förhandlingen.

Sveriges Domstolar

I Sveriges Domstolar ingår de allmänna domstolarna (tingsrätterna, hovrätterna och Högsta domstolen), de allmänna förvaltningsdomstolarna (förvaltningsrätterna, kammarrätterna och Högsta förvaltningsdomstolen), hyres- och arrendenämnderna, Rätts-
hjälpmyndigheten och Domstolsverket.

På Sveriges Domstolars webbplats, domstol.se, finns praktisk information om domstolarna, blanketter, rapporter, lediga anställningar och kontaktinformation samt vägledande avgöranden. Domstolsverket ger även ut vissa publikationer och tidskrifter som du kan prenumerera på via webbplatsen.

SVERIGES DOMSTOLAR